

50 lat

1967-2017

Koła Energetyków Przemysłowych

Stowarzyszenia Elektryków Polskich

w Jeleniej Górze

Motto

Energia elektryczna jest wszechobecna w nieograniczonych ilościach i może zasilić maszynę świata bez potrzeby węgla, gazu czy innych paliw. Nim miną pokolenia maszyny będą zaopatrywane w moc, którą da się uzyskać z dowolnego miejsca wszechświata

Nicola Tesla

Wstęp

W pierwszych dekadach XX w. wykorzystano szybki rozwój wiedzy elektrotechnicznej jaki nastąpił w XIX w., do wielu zastosowań użytkowych w przemyśle i innych dziedzinach działalności człowieka (komunikacja, łączność, gospodarstwa domowe). W przemyśle napęd urządzeń silnikami parowymi, zastępowano powszechnie silnikami elektrycznymi, nastąpił szybki rozwój komunikacji radiowej i telefonicznej. Energia elektryczna była produkowana i wykorzystywana w coraz większej skali, przesyłana na coraz większe odległości i coraz efektywniej wykorzystywana. Jej zastosowanie stało się miernikiem socjalnego i przemysłowego rozwoju na całym świecie. Wiek XIX ze względu na powszechne zastosowanie silników parowych do napędu maszyn i urządzeń oraz komunikacji (statki parowe, parowozy, itp.) i początków użytkowych zastosowań elektryczności określa się często „wiekiem pary i elektryczności”. Natomiast postęp techniczny w pierwszej połowie XX wieku, był przede wszystkim pochodną rozwoju wiedzy związanej z elektrycznością i jej praktycznym zastosowaniem. W Polsce, po odzyskaniu niepodległości w listopadzie 1918 r., przystąpiono do odbudowy i rozbudowy sieci oraz elektrowni, budowy krajowej aparatury elektrycznej. W kraju pojawiło się wielu wybitnych elektrotechników, wykształconych w najlepszych szkołach wyższych Europy, takich jak: S. Fryze, W. Krukowski, G. Narutowicz, M. Pożaryski, R. Podoski, inżynierów i przedsiębiorców jak: A. Hoffman, K. Szpotański. Między innymi przy ich udziale, 9 czerwca 1919 r. powołano Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich – elitarną organizację elektrotechników II Rzeczypospolitej.

W XXI wieku gospodarka będzie oparta na wiedzy. Już dzisiaj mamy początek czwartej rewolucji przemysłowej. Jej głównymi filarami są: tzw Internet Rzeczy – pozwalający na globalny dostęp do danych oraz maszyn – a także „inteligencja maszynowa” zakładająca pełną automatyzację procesów produkcyjnych. Stowarzyszenie bierze aktywny udział, również w tej transformacji.

Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich

W dniach 7-9 czerwca 1919 r. odbył się I ogólnopolski zjazd elektrotechników w Warszawie na którym powołano Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich. Pierwszym prezesem został wybrany profesor Mieczysław Pożaryski, jako koła założycielskie, przystąpiły do SEP organizacje z Łodzi, Warszawy, Lwowa i Krakowa. W 1928 r. organizacja połączyła się ze Stowarzyszeniem Radiotechników Polskich, a w 1929 r. zmieniono nazwę na obecnie stosowaną – Stowarzyszenie Elektryków Polskich (SEP). W 1939 r. do SEP dołączyło Stowarzyszenie Teletechników Polskich. W czasie okupacji, podczas II wojny światowej, stowarzyszenie zostało zdelegalizowane, ale jego członkowie byli nadal aktywni. Kazimierz Szpotański, uratował życie wielu znanym elektrotechnikom poszukiwanym przez okupanta, m. in A. Hoffmanna. Jego niebywałym sukcesem było zwolnienie 70 więźniów z obozu koncentracyjnego Mauthausen. Profesor Jan Obrąpalski w 1941 r. zorganizował w Warszawie 12-osobowy zespół, który pod jego kierownictwem opracował Program Elektryfikacji Polski po wojnie, a w którym przyjął wizjonersko, zachodnie granice Polski na Odrze i Nysie. Po II wojnie, zjazd Zarządów Oddziałów SEP odbył się 17/18 maja 1946 r., a we wrześniu 1946 roku XII walne zgromadzenie delegatów.

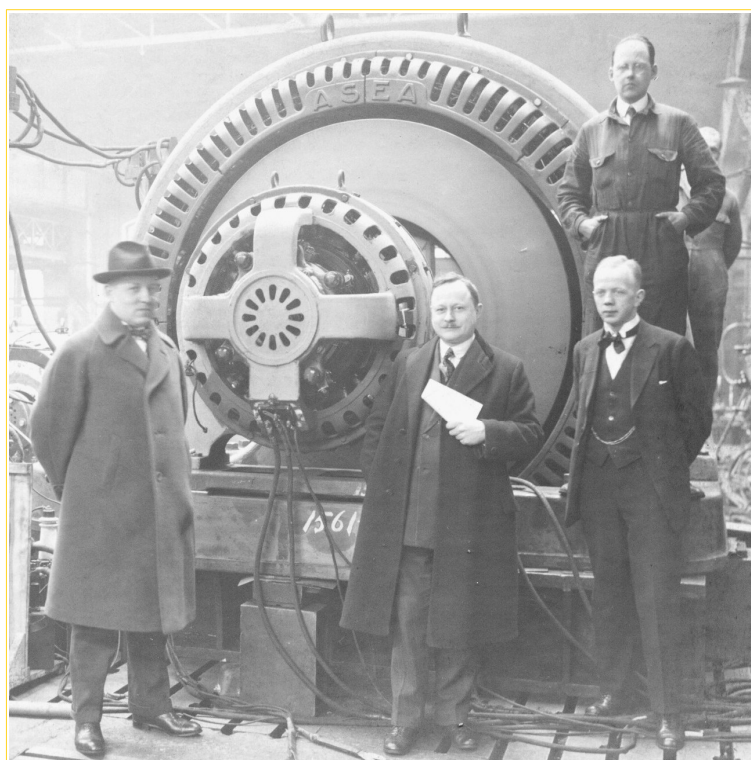
Pierwszy statut SEP z 1919 r. określał następujące cele:

- **wspólna praca nad całokształtem zagadnień elektrotechnicznych,**
- **krzewienie wiedzy elektrotechnicznej,**
- **urządzanie zjazdów, wycieczek, wystaw i odczytów,**
- **opracowywanie przepisów i prace nad słownictwem elektrotechnicznym,**
- **współdziałanie w rozwoju rodzimego przemysłu elektrotechnicznego.**

Te zadania SEP są nadal aktualne.

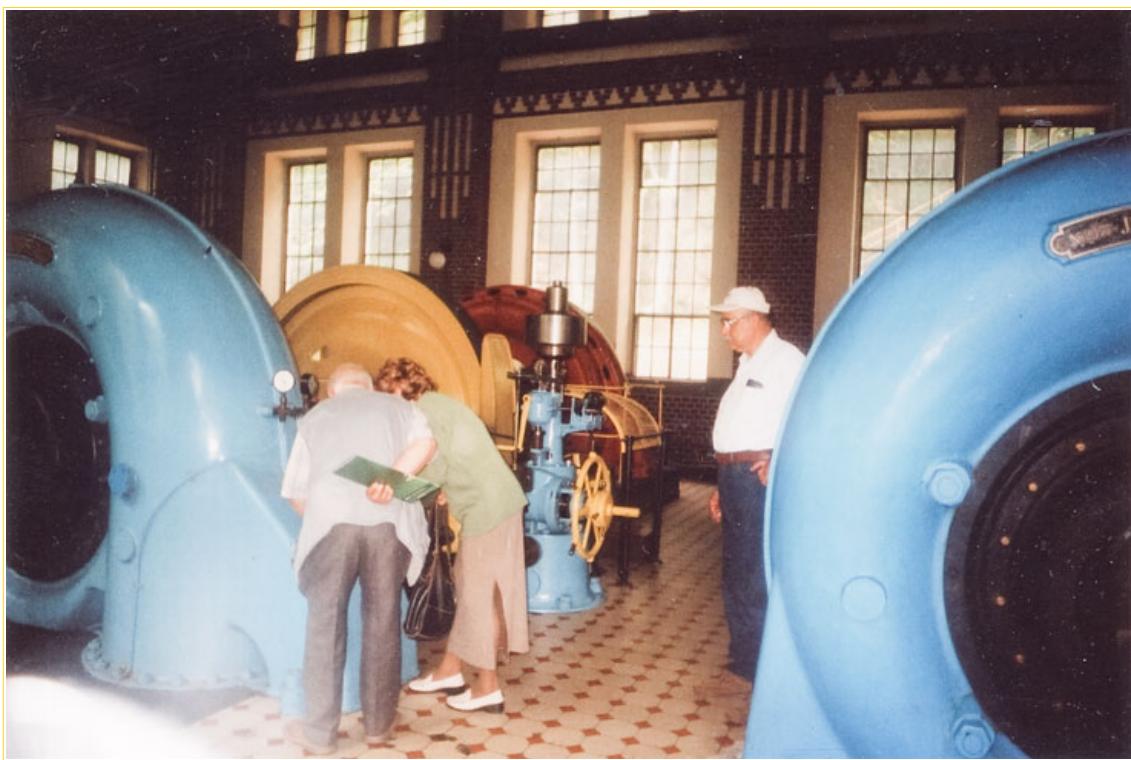
*Uruchomienie elektrowni Gródek
z udziałem prezydenta RP Stanisława Wojciechowskiego...*

...i Alfonsa Hoffmanna.

*Muzeum Energetyki Jeleniogórskiej w Szklarskiej Porębie.
Stworzone społecznie przez członków Oddziału Jeleniogórskiego SEP
z inicjatywy inżyniera Ludwika Szczepaniaka.*

Wnętrze zapory wodnej w Pilchowicach.

Powołanie i działalność Koła Energetyków Przemysłowych

Zorganizowana w dniach 6 i 7 kwietnia 1967 r. konferencja naukowo-techniczna energetyków przemysłowych wykazała potrzebę utworzenia Koła SEP, które zrzeszałoby energetyków regionu jeleniogórskiego, zatrudnionych w zakładach przemysłowych a nie mających bezpośredniego kontaktu ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich.

W dniu 17 maja 1967 r. odbyło się zebranie organizacyjne koła z udziałem przedstawicieli Jeleniogórskiego Oddziału SEP na którym dokonano wyboru pierwszego zarządu koła, do którego weszli: *Jerzy Trzeciak* – przewodniczący, *Sergiusz Mysowski* – wiceprzewodniczący, *Henryk Wysocki* – sekretarz, *Ludwik Mleczak* – skarbnik, oraz *Regina Plesiewicz* i *Wojciech Dubiel* jako członkowie zarządu.

W 1967 roku do koła przystąpiło 56 osób. W 1975 r. do koła należało 118 osób. W latach 70 i 80 XX w. koło organizuje m. in kursy szkoleniowe w zawodach palacz kotłowy, maszynista chłodniczy, maszynista sprężarek, maszynista stacji pomp, kursy przygotowawcze do egzaminu na tytuł mistrza i robotnika wykwalifikowanego w zawodach energetycznych oraz wspólnie z Kuratorium Oświaty przeprowadza egzaminy (w ich wyniku 428 osób uzyskało tytuł mistrza i robotnika wykwalifikowanego), organizuje wycieczki dla członków koła do nowoczesnych zakładów produkujących maszyny, urządzenia i aparaturę energetyczną takich jak: Zamech w Elblągu, Apena w Bielsku-Białej, Celma w Cieszynie, Warszawskiej Fabryki Pomp, stacji transformatorowo-rozdzielczej WN w Mikułowej, itd., przygotowuje prelekcje i odczyty w zakresie racjonalnego wykorzystania energii elektrycznej oraz bezpieczeństwa przy posługiwaniu się sprzętem elektrycznym. W owym czasie koło wraz z całym oddziałem SEP, było ważnym miejscem dla wymiany doświadczeń oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników eksploatacji i nadzoru, zatrudnionych w energetyce przemysłowej regionu.

Wycieczki koła

Stacja rozdzielczo-transformatorowa WN 400/220/110 kV Mikułowa, 2001 r., fot 1.

Stacja rozdzielczo-transformatorowa WN 400/220/110 kV Mikułowa, 2001 r., fot 2.

Wycieczki koła

Kopalnia w Kowarach, 2008 r., fot 1.

Kopalnia w Kowarach, 2008 r., fot 2.

W latach 1967-1982 koło Energetyków Przemysłowych było najliczniejsze spośród wszystkich kół oddziału (do koła należało ok. 20% ogółu członków oddziału w Jeleniej Górze) i aktywnie działało w prawie wszystkich obszarach statutowej działalności SEP tj. kursy i szkolenia, egzaminy, odczyty, prelekcje, ekspertyzy. Między innymi w maju 1977 r. zespół w składzie: H. Glama, A. Horak, H. Leszczyński, J. Trzeciak przeprowadził ocenę techniczną urządzeń ciepłych w 45 wytypowanych przez administrację terenową jednostkach gospodarczych. Na podstawie tej oceny zespół przedstawił charakterystykę gospodarki paliwowo-energetycznej oraz wnioski odnośnie poprawy tej gospodarki.

W latach 80 i 90 XX w. następuje wyraźny spadek ilości członków koła. Powodem tego była likwidacja wielu zakładów pracy w regionie oraz przekształcenia i reorganizacje pozostałych. W wyniku tego znacznie zredukowana została baza działalności koła oraz zapotrzebowanie na kursy i szkolenia ze strony przemysłu. W pierwszej dekadzie XXI w. następuje dalszy spadek ilości członków koła. W ostatnich latach zakres działalności koła to głównie prelekcje i prezentacje dla członków koła, organizowanie wycieczek i zwiedzania zakładów przemysłowych oraz zabytków przemysłowych w regionie, spotkań koleżeńskich oraz pomocy socjalnej dla wieloletnich członków koła.

W okresie ponad 50 letniej działalności kilkunastu członków koła zostało wyróżnionych honorowymi odznakami i medalami – pełna lista odznaczonych w zestawieniu poniżej. Koło Energetyków Przemysłowych oprócz działań skierowanych dla swoich członków nadal chce być otwarte na potrzeby lokalnej społeczności oraz przemysłu. W kole znajduje się wielu bardzo doświadczonych energetyków, w tym rzeczoznawców SEP, którzy mogą służyć swoim doświadczeniem przy rozpatrywaniu i opiniowaniu planów związanych z modernizacją i rozwojem energetyki we wszystkich obszarach związanych z wytwarzaniem i użytkowaniem energii.

Działalność stowarzyszenia obejmuje również współdziałanie z NOT przy wydawaniu karty zawodowej inżyniera (Engineering Card) i tytułu Inżyniera Europejskiego (EU ING), akcje stypendialne dla młodzieży, w tym stypendia naukowe i organizacyjne oraz corocznie organizowane olimpiady w zakresie elektryki i elektroniki.

Wycieczki koła w latach 2014-2017

Przed Hutą Julia w Piechowicach.

Wycieczka do ZEC w Świdnicy.

Wycieczki koła w latach 2014-2017

Zwiedzanie Wodnika.

Delegaci z kół SEP na XVI WZDO SEP w Jeleniej Górze.

Odznaczenia i wyróżnienia SEP przyznane członkom koła w latach 1967-2017

Srebrna Honorowa Odznaka SEP

J. Bączek, H. Biskup, J. Chodorowski, R. Gul, K. Jaguś, H. Kołodziej, K. Kulas,
J. Łabendziński, H. Leszczyński, J. Miksiewicz, H. Musiał, Z. Rzeczycki, A. Simlat,
M. Słomka, A. Sowa, H. Starosta, J. Trzeciak, Z. Trzeciak, J. Werenicz, K. Wróbel,
H. Wysocki.

Złota Honorowa Odznaka SEP

H. Leszczyński, J. Łabendziński, H. Musiał, Z. Rzeczycki, J. Trzeciak, Z. Trzeciak,
H. Wysocki.

Medal Pamiątkowy im. profesora Mieczysława Pożaryskiego

H. Leszczyński, J. Łabendziński, J. Trzeciak.

Zasłużony Senior SEP

H. Leszczyński, J. Łabendziński, J. Trzeciak.

ZARZĄD GŁÓWNY
STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH
NADAJE

KOŁU ENERGETYKÓW PRZEMYSŁOWYCH SEP

ZŁOTĄ
ODZNAKĘ HONOROWĄ
SEP

z okazji Jubileuszu 50-lecia działalności Koła
w dowód uznania zasług w działalności stowarzyszeniowej
oraz z serdecznymi gratulacjami
i życzeniami dalszych sukcesów

PREZES

Piotr Szymczak

PIOTR SZYMCHAK

WARSZAWA, luty 2018 r.

**Prezesi, sekretarze i skarbnicy
Koła Energetyków Przemysłowych
w latach 1967-2017**

Prezesi koła	Lata działalności	Razem lat
Jerzy Trzeciak	1967-1974	8
Henryk Leszczyński	1975-1996	22
Jerzy Łabendziński	1997-2013	16
Kazimierz Kulas	2014-2018	4
Sekretarze koła		
Henryk Wysocki	1967-1974	8
Anna Sowa	1975-1993	18
Jerzy Trzeciak	1994-1995	2
Antoni Simlat	1996-2009	14
Kazimierz Kulas	2010-2013	4
Julian Taurogiński	2014-2018	4
Skarbnicy koła		
Ludwik Mleczak	1967-1974	8
Lech Toczyński	1975-1979	4
Zdzisław Trzeciak	1980-1988, 1992-2005	22
Jan Furdal	1989-1992	4
Janusz Bączek	2006-2018	12

Lista członków
Koła Energetyków Przemysłowych SEP w Jeleniej Górze
w latach 1967-2017

- A** W. Aftarczuk,
- B** J. Banaszak, A. Banach, M. Batorowicz, J. Bączek, S. Bidulski, H. Biskup, Z. Blukacz,
M. Borkowski, T. Budzan
- C** B. Cabaj, W. Chruściński, J. Chwast, E. Ciesielski, Zb. Ciosk, J. Chodorowski, M. Czech,
- D** P. Długosz, J. Dobrzycki, J. Drzewicki, W. Dubiel, J. Duszenko, J. Dziadkiewicz,
- E** T. Elster,
- F** R. Fic, J. Furdal, S. Furtak,
- G** Z. Gałązka, E. Gniłka, R. Gul,
- H** A. Horak, G. Horak, B. Hapanowicz, H. Kołodziej,
- J** W. Jakubów, J. Juszczyński, K. Jaguś, R. Jaracz, E. Jermakowicz,
- K** J. Karpiel, J. Kasak, M. Kotlarek, Z. Kotlarek, Z. Krajczyński, Z. Krajewski, H. Krzewska,
J. Krempć, H. Krzewska, K. Kulas, M. Kusa, L. Kusa-Wysocka, T. Kulecki, J. Kosak,
H. Kołodziej,
- L Ł** H. Leszczyński, J. Lenart, O. Lewestam, St. Litarowicz, J. Łabendziński, M. Łobaczewska,
E. Łuszczyszyn,
- M** L. Mandrak, Cz. Marciniak, R. Matyszcak, L. Mleczak, L. Miksiewicz, J. Murak, H. Musiał,
S. Mysowski, W. Malec, St. Mateńko, J. Marczak,
- N** W. Neuwiem, J. Newporany, N. Nowak,
- P** K. Pasek, A. Pietrzak, R. Plesiewicz, T. Pracki, Z. Prokop, R. Przybysz, J. Pulter, J. Paruzel,
P. Popowski,
- R** Z. Rapa, J. Rębalski, Z. Rzeczycki,
- S** W. Sagan, W. Semkowicz, K. Skibiński, A. Simlat, J. Siewruk, J. Skrzek, M. Słomka, A. Sowa,
H. Starosta, S. Szachowski, J. Szadkowski, T. Szewczyk, R. Suchecki, K. Stankowski, Sz. Stępa,
J. Szermeta, J. Świątek,
- T** Z. Taborek, B. Tackiewicz, J. Taurogiński, L. Toczyński, Jadwiga Trzeciak, Jerzy Trzeciak,
Z. Trzeciak, J. Turowski,
- U** H. Urbanowicz, S. Umański,
- W** S. Walczak, R. Wesołowski, J. Werenicz, R. Wiatr, P. Wieczorek, S. Włodarczyk, E. Wierciniak,
S. Włodarczyk, W. Wodzicki, T. Wojak, J. Wojczal, J. Wojnarowski, K. Wróbel, J. Wróblewski,
H. Wydmuch, H. Wysocki, S. Wysocka, M. Widziewicz
- Z** A. Zawadzki, E. Ziembik.

Bibliografia

1. Zbigniew Jaworski, *60 lat Jeleniogórskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich suplement do 50-lecia, lata 1996-2006*,
wersja elektroniczna dostępna na stronie: www.sep.jgora.pl
2. Jerzy Hickiewicz, Kazimierz Szpotański (1887-1966) pionier przemysłu aparatów elektrycznych "Polski Siemens" współtwórca SEP " - zeszyty problemowe Maszyny Elektryczne nr 2/2013.
3. Henryk Leszczyński, *40 lat Koła Energetyków Przemysłowych przy Stowarzyszeniu Elektryków Polskich*, praca nie opublikowana.
4. Ludwik Szczepaniak, *50 lat Jeleniogórskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1946-1996*, wydanie I , publikacja Jeleniogórskiego Oddziału SEP,
wersja elektroniczna dostępna na stronie: www.sep.jgora.pl
5. *XXX lat Jeleniogórskiego Oddziału SEP*. Praca zbiorowa pod red. Ludwika Szczepaniaka.
Centralny Ośrodek Szkolenia i Wydawnictw SEP. Warszawa, 1976 r.
6. *Statut Stowarzyszenia Elektryków Polskich*, uchwalony 22.06.2017 r.
wersja elektroniczna dostępna na stronie: www.sep.com.pl
7. Fotografia z XVI WZDO SEP – wyk. Krzysztof Frej.

Posłowie

Niniejsza publikacja powstała w związku z 50-leciem działalności koła Energetyków Przemysłowych z Oddziału SEP w Jeleniej Górze, którego rocznica powstania przypadła w maju 2017 r. a która będzie uroczyscie obchodzona w 2018 r. W czerwcu 2019 r. Stowarzyszenie Elektryków Polskich będzie obchodzić stulecie założenia .

Wykaz członków koła w latach 1967-2017 został opracowany z danych archiwalnych znajdujących się w oddziale SEP w Jeleniej Górze, ale może wymagać korekt i uzupełnienia.

Zainteresowani historią stowarzyszenia w Polsce i na Dolnym Śląsku, znajdą dużo szczegółowych informacji historycznych na stronach WWW:

www.sep.com.pl

www.sep.jgora.com

www.sep.wroc.pl

Składam podziękowania kolegom z Koła Energetyków Przemysłowych za udostępnienie zdjęć z wycieczek, które zostały zamieszczone w tym opracowaniu.

Julian Taurogiński
grudzień 2017 r.

jtauroginski@gmail.com